

גבולות הגזרה של מבחן הבד

פרשת האודישן המיני של שי אברמוב הפנתה זרקור לקלות בה נפרצים גבולות בלתי כתובים בין הנבחנים לבין אלה האומדים את כישרונם. שחקניות ושחקנים משתפים בפגיעות שעברו באודישנים, ואנשי תעשייה מציעים פתרונות להתמודדות עם הסיטואציה הרגישה

שמדובר בפרסומת סקסית, אבל לא ידעתי מה זה אומר. זה נראה סטודיו רציני, זו היתה אמורה להיות פרסומת למוטג ידוע, והיו שם שני בחורים, צלם ועוד אחד שישב מול מחשב. כשהתחיל האודישן הם רצו לצלם אותי בלי בגדים, והסבירו שככה זה יהיה גם בפרסומת, רק קסדה על הראש. הורדתי את הבגדים, ונשארתי עם חוטיני. הסיטואציה לא היתה לי נוחה, אבל הייתי מאוד תמימה, מאוד רצינית לקבל את הפרסומת, חשבת שזה יהיה לי סיפתח טוב (לקריירה).

"הם התחילו לצלם אותי, אמרתי להם לעשות כל מיני פוזות,

המשך בעמ' 2

רלוונטי? באותו רגע הדם אול לי מהגוף, לא הבנתי מה קורה. והוא הרי ידע שהוא אומר משהו לא בסדר. זה בטח קיים גם במקצועות אחרים, אבל כאן, בגלל שאלה אנשים עם שם, שצברו לעצמם ניסיון ומוניטין, כשהם מגיעים לרגע הזה כנראה נורא קל להם על הבחורה שמולם. בגלל שגורא רצינית את התפקיד לא התלוננתי לשום (איגוד השחקנים, נ"א) ולא כלום. אבל אם זה היה קורה לי היום, הייתי מיד מעלה על זה פוסט ועושה לו נוק".

שחקנית נוספת, שביקשה גם היא להישאר בעילום שם, מספרת שהיתה בת 23 כשהגיעה לאודישן לפרסומת, שהתקיים בסטודיו לצילום בתל אביב. "אמרו לי

ראש בראש, מתמודדות על תפקיד בהצגה שהולכת לרוץ מלא פעמים. האודישן היה לתפקיד של ילדה, עמדתי שם לכושה בשמלה ושתי צמות, ובסוף האודישן הבמאי הזה מסתכל עליי ואומר לי שאני מאוד מוכשרת ויצירתית וכיף לעבוד איתי", היא מספרת.

"ואו הוא מסתכל עליי, סוקר אותי במבטו מכף רגל עד ראש, ואומר לחבר שלו, 'אסור להגיד היום כוסית, זה לא פייסי, נכון?' ואז הוא אומר לי, 'אז את מאוד יפה'. הייתי בהלם. הראש שלי היה במקום אחר, הייתי כולי מרוכזת בלהצליח, בלהיות הגרסה הכי טובה שלי לאותו אודישן, ובכלל הוא בן 50 פלוס, אני ילדה בת 25, מה זה צריך להביע? איך זה בכלל

הרבה מאד, כדי למצוא חן ולר" צות את הבמאי שמולם. ובמצב כזה, הגבולות בין ראוי ללא ראוי, נכון ולא נכון, מיטשטשים בקלות. אז מה עובר על שחקנים שנקלעים למצבים הללו, וכיצד ניתן למנוע מאודישן להידרדר לסיטואציה נצלנית ופוגענית?

אחת השחקניות מספרת על אודישן להצגה שאליו הוזמנה לפני כמה שנים. "זה היה במאי מאוד מוכר ומוערך, שהיה שחקן ידוע בעברו. עברתי שני שלבים ראשונים שהוא לא נכח בהם, וב" שלב השלישי, אודישן שהתקיים בשעת ערב מאוחרת בחדר חזרות, ישבו מולי בשולחן הבוחנים ארבעה גברים. אף אישה. כשהגעתי לשם ידעתי שזה אני ועוד שחקנית,

תלוי בהחלטה של מי שעומד מולי, שמוכנים לעשות הכל כדי למ" צוא חן ולעבור את האודישן — מוצאים עצמם לעתים בסי" טואציה בעלת פוטנציאל לא מבו" טל לניצול ופגיעה.

שורה של שחקניות ושחקנים סיפרו בימים האחרונים ל"הארץ" על פגיעות והטרדות, בעלות אופי מיני או אחר, שחוו לאורך השנים באודישנים. המסגרת של הסיפור בדרך כלל זהה: שחקנית או שחקן בתחילת דרכם משתוקקים לקבל תפקיד מסוים, בתקווה שזה יסייע להם להזניק קריירת משחק ולב" לוט סוף סוף בסביבה תחרותית במיוחד. הם מייחלים לקבל את התפקיד, הם צעירים ונטולי ני" סיון, הם מוכנים לעשות הרבה,

נירית אנדרמן

פרשת ההתחזות לכאורה של המפיק שי אברמוב לבמאי אסף סודרי, ומבחני הבד שבהם דרש משחקניות להציג לפ" ניו טקסטים בעלי תכנים מיניים, חזרו והציפו את אחת הסיטואציות הרגישות והנפוצות ביותר בעבור שחקניות ושחקנים: האודישן. בת" נאים מסוימים, הסיטואציה הזאת שבה שחקנים תאבי עבודה נדר" שים להתייצב מול במאים ולשכנע כי הם, ורק הם, המתאימים ביותר לגלם דמות מסוימת בסרט, בהצגה, בפרסומת או במה שזה לא יהיה — היא מועדת לפורענות. שחקניות ושחקנים שמשתוקקים לקבל תפ" קיד, שמרגישים שעתידם המקצועי

המשך מעמ' 1

להטרדות על הסט וצילום של סצינות עירום, ולא לסיטואציה הייחודית של אודישנים. בארגון פרשת אברמוב סרטון עם כללי אצבע לשחקניות ושחקנים: תמיד תוודאו שבחדר נמצאת מלהקת שאתם מכירים וגם הגורם שנמסר לכם שעורך את הבחינה; אודישן שבו המפיק/במאי/מלהק נמצא מאחורי פרגוד הוא חריג ולא הגיוני; באודישן לא יידרשו שחקן נים להתפשט לפני שהובהרו להם פרטי האודישן וזכות הסירוב ער מדת להם; והסצינה שעליה הם נבחנים צריכה להיות חלק מהתסריט.

"בכל מרחב שבו את מעמידה עצמך למבחן את נמצאת במצב רגיש ושבי, ולכן יותר קל ליפול באודישנים", אומרת השחקנית אסתי זקהיים, יו"ר שח"ם. "לי היתה תקופה שאמרתי 'אני לא הולכת יותר לאודישנים כי הפחד

חיפשתי באינטרנט סוכנויות שח"ם, והגעתי לאודישן אצל מלהקת באיו סוכנות שמצאתי היתה שם מצלמת וידאו שצילמה אותי, המלהקת שאלה אותי כל מיני שאלות כמו מה עשיתי בצבא, ואני סיפרתי על החלום שלי להיות שחקן, ואז היא אמרה לי 'בוא תעמוד, שנראה את כל הגובה שלך, תסתובב שיראו את הגוף שלך מסביב', ואז אמרה 'אתה יכול גם להרים את החולצה'. באותו רגע זה נראה לי בסדר, אפילו קרצתי לה ואמרתי 'את זה את מבקשת בשביל עצמך, נכון?' אבל בדיעבד זה נראה לי מאוד מוזר לא אמורים לבקש משחקן להרים חולצה באודישן ראשון, אני שחקן, לא דוגמן, ואיך שאני נראה לא קשור לאיכות המשחק שלי. אני לא יודע אם לקרוא לזה הטרדה מינית, אבל בואי נגיד שאם זה היה מלהק ושחקנית, לגמרי הייתי קורא לזה ככה. זה לא אמור לקרות. אמורים

ממש ילדה! אני זוכרת שיצאתי משם ואמרתי לעצמי 'מה, ואם אני צריכה לגלם רוצחת, אני צריכה לרצוח מישהו? מה זה קשור בכ"ל? כבר אז הבנתי שזה לא קשור, אבל עוד לא הבנתי עד כמה זה לא בסדר", היא מסבירה. "כשאת שחקנית צעירה, סיטואציה כזאת גורמת לך להרגיש נורא מיוחדת, כי הוא במאי מוכר וחשוב. הוא מספר סיפורים משלו, ואת מצופה לספר משלך – גם אישיים, גם מיניים, גם על המשך פחה, גם על עצמך – כאילו שיחת נפש כזאת. אבל אז את יוצאת משם ואומרת לעצמך 'למה הייתי צריכה לספר את כל זה? סיפרתי לו עכשיו דברים נורא אישיים, סודות על עצמי ועל ההורים שלי. למה זה קרה? הוא הרי לא באמת חבר שלי, או למה זה לא נשאר ברמה של תסריט וטקסט? למה אני צריכה לדעת שהוא שכב פעם עם מישהי מפורסמת? בכלל, בתקופה ההיא

ביחס משפיל ומזלזל באודישנים. למשל באודישן מצולם שאליו שלחה אותה הסוכנת: 'לפני שנ" תיים התבקשתי לצלם מיידית, בתוך שעתיים, את עצמי בכיניני ולומר משפט או שניים באנגלית על עצמי. הגישה היתה חפוזה ומלחיצה ולא אישית. הרגשתי כמו בוידאו למשרד ליווי, וגם לא הסבירו לי למה בדיוק האודישן. וברור שלא קיבלתי תשובה או אישור שמישהו קיבל את זה בכ"ל', היא אומרת. באודישן אחר, פנים אל פנים, חוותה צביטות ופלירטטים, ובאודישן לפרסומת שנערך אצל מלהקת מוכרת, שמ" עה אותה מדברת עם הצלם על השחקניות שהגיעו להיבחן 'אומ" רת לו: 'מה הביאו אלי לפה את כל הפרות האלו. אחר כך היא אמרה לו שיעמיד פנים שהוא מצלם אותך, ויאאלה ניפטר מהן. היא הכניסה אותן אחת אחת, אמרה להן לומר משפט ולהציג פרופיל חפוז, ואז

אבל גם היו לי קולות בראש שאולי אני לא מספיק משוחררת ופתוחה, אולי זאת הביישנות שלי, הפניתי את כל הביקורת כלפי עצמי. ולמ" רות שנדלקו מסביב הרבה נורות אזעקה, מורן בת ה-19 לא ידעה לעשות מאית ממה שהיום הייתי עושה. בגיל כזה הכל שונה. לאח" רונה כשכולם כתבו בפייסבוק 'צריך להגן על השחקנים' (בעקבות פרשת אברמוב, נ"א), משהו בי התכווץ כי חשבתי לעצמי 'למה

המלהקת אסתר קלינג: "כשניגשים ככה לאודישן יש מראש עומס נפשי לא סביר, שרק מעטים יכולים לעמוד בו, ובתוך לחץ כזה, כשמנסים לרצות את הצד השני, זה מייצר מצבים בעייתיים"

ובשלב מסוים ביקשו שאוריד גם את החוטיני. בשלב הזה כבר לא הסכמתי. לא הייתי מסוגלת. והם אמרו, 'טוב, אז זו בעיה, כי ככה הפרסומת. יצאתי משם ומיד הר" גשתי מחוללת, וגם מטומטמת. התחלתי גם לחשוש שהם יפרס" מו את הצילומים. אני לוקחת אחריות על זה שלא שמתי גבול, אבל כועסת עליהם שיצרו את הסיטואציה הזאת. לי לקח מלא שנים ללמוד להציב גבולות, היום אני כבר הרבה יותר טובה בזה, אבל אז היה לי מאוד קשה לומר 'לא נוח לי'. במיוחד כשמדובר בתחום שהוא מאוד תחרותי, כשאת יודעת שאת צריכה לבוא למישהו בול בעין, וכשיש לך שאיפות לעתיד. אמרתי לעצמי אז שאם ניקול קידמן, שרליזו תרון ואנגלינה ג'ולי חשפו את עצמן בהתחלה, גם אני יכולה".

יאאלה ניפטר מהן

השחקנית מורן רוזנבלט, זוכת פרס אופיר על הסרט "חתונה מנייר", מספרת שבגיל 19 מורה למשחק הומין קבוצה של תלמידים צעירים שלו לשחק בהצגה בעלת תכנים פרובוקטיביים, והיא היתה ביניהם. זה לא היה בדיוק אודישן, אבל בתחילת העבודה על הפרויקט התחושה היתה שזה עדיין בגדר מבחן. ושום דבר לדבריה לא רמו על כך שהמורה בכלל לא תיכנן הצגה אמיתית, שזו היתה למעשה התחזות שנועדה לאפשר לו לצפות בתלמידים שלו מושלכים לקלחת של סיטואציות מיניות. "זה היה מחזה של ממש, אבל העניין הוא מה שהוא ביקש מאיתנו לעשות לצד הטקסט", היא אומרת. "ההצ" גה היתה על חבורת נערים שמות" חים גבולות, ובחורות הראשונות קרו שם דברים שאני לא אפרט, אבל היו מאוד מרחיקי לכת. זה היה משהו מיני שלא משתמע לשני פנים. זה לא היה רק מישוהו שעמד מאחורי פרגוד, אלא לחלקנו כלל מגע פיזי. היה הארד קור. 'הרגשתי שמשוהו שם לא בסדר,

אסתי זקהיים. "להקשיב לבטן" צילום: אבישג שאר-ישוב

ליאור מורדוך. הטרדה מינית? צילום: דביר רוזן

מורן רוזנבלט. "נורות אזעקה" צילום: אבישג שאר-ישוב

ערגה יערי. "לדעת את הזכויות" צילום: אוולין יערי

אסתר קלינג. "להגן על השחקנים" צילום: גל חרמוני

מה'לא' שיתק אותי. מדובר בתע" שייה מאוד קטנה, התחרות גדולה, ואז גם הלחץ גדול כי כשחקנית את רוצה שיוכרו אותך, שיאהבו אותך, שייקחו אותך – אז את מגיעה מראש במצב שביך יותר, חלש יותר, וכך נוצר מרחב מסוכן שקל יותר לנצל אותו לרעה. גם על הבמה מנהלי תיאטראות ובמאים יכולים לנצל שחקנים להטרדה נפשית או מינית. אודישן הוא הקצנה של הדבר הזה. אני עצמי לא הטרדתי מינית באודישנים,

להבין אם השחקן טוב או לא, ולא לחפש איך הגוף שלו נראה".

זה לא פסיכולוג

או מה ניתן לעשות כדי להפ" חית את הסיכוי ששחקניות ושח" קנים יחוו פגיעה באודישן, כדי להימנע ממצב שיוצבו לפניהם דרישות לא ראויות? האיגודים המקצועיים בתחום הקולנוע והט" לוויזיה התמו לפני שלוש שנים על אמנה למניעת הטרדות מיניות בתעשייה, אבל זו מתייחסת בעיקר

אודישנים היו אחרת, ואת זה אני אומרת לחיוב: אני זוכרת את עצמי מתנשקת באודישנים, עושה סצי" נות אינטימיות. היום, ככל שאני יודעת לפחות, דברים כאלה כבר לא קורים".

נשים אולי מועדות יותר לני" צול ופגיעה באודישנים, אבל גם גברים אינם חסינים לחלוטין. השחקן ליאור מורדוך נזכר באודישן שניגש אליו בצעירותו, עוד לפני שלמד משחק. "רציתי להבין איך הדברים עובדים,

'תודה רבה' מוזיף כשכל זה בכלל לא צולם. יצאתי משם פגועה בשבילן, אבל גם בשבילי". ואילו שחקנית אחרת מוכירה שהפגיעה יכולה להיות גם נפשית ורגשית, לא רק פיזית ומינית. עוד לפני שמלאו לה 16, היא נבחנה לתפקיד בסרט של במאי ידוע. לאחר שעברה אודישן ראשון, היא זומנה למפגש נוסף. "ישבנו, ונשאל הפגישה היה לבדוק אם יש לי מספיק ניסיון רומנטי ומיני בשביל לגלם את הדמות הזאת. אבל הייתי

לעזאזל אני צריכה הגנה ממישהו? הרי לי זה לא יקרה. אבל אז נוכ" רתי שיש גם שחקנים ושחקניות צעירים ולא מנוסים שכן צריכים הגנה, כי אצל חלקם האופי עדיין לא מעוצב, והם עדיין לא יודעים לומר 'לא' בכל מיני סיטואציות, גם בחיים האישיים שלהם, בדיוק כפי שאני הייתי. בגילים כאלה היכולת לומר 'לא' עדיין לא תמיד מפותחת". שחקנית אחרת מבהירה שלאורך שנים נתקלה שוב ושוב

**מימין: מתוך הסרט הקצר
"גבולות" של דנה לרו; ומתוך
"שורת המקלה"; בשער:
אילוסטרציה של אודישן.
"עומס נפשי לא סביר"**

צילום: Embassy Film Associates
צילום השער: LightFieldStudios
Getty Images /

הקפדה על כך שזו הפקה עם אנשי מקצוע מנוסים תעזור להעלות את הסטנדרט באודישן, לוודא שזה לא 'שכונה'. במאיים שעובדים פעם בארבע שנים, הגבולות פחות ברורים להם.

היא מספרת שאיגוד מלהקים בינלאומי שהיא חברה בו נדרש לאחרונה להתמודד בדיוק עם הנושא הזה, לאחר סדרה של מעשי נוכלות באירופה שבהם מתחזים שיכנעו שחקניות לשלוח אליהם אודישנים מצולמים בעלי אופי פורנוגרפי. במסמך שחיבר האיגוד בעקבות זאת, מובהר בין היתר שאין כל הצדקה לעירום מלא באודישן; עירום חלקי יתאפשר רק במקרים מסוימים ומוגדרים; יש להימנע מלקיים את האודישנים בבית פרטי או מלון; אין כל הצדקה להשתמש בסצינות סקס או אלימות באודישן ראשון; ויש לעודד את השחקנים להבהיר מראש בכתב מה הגבולות שלהם. קליינג מציעה לשחקנים להקפיד על כך שהמלהקת תהיה נוכחת באודישן. "תפקידנו כמלהקים להגן עליהם מלהגיע למצבים האלה", היא אומרת. ואילו רונבלט מציעה טיפ משלה להפחתת הלחץ שהופך את הסיטואציה הזאת למסוכנת: כמ

שך שנים היא ראתה את האודישן כמבחן גורלי, כזה שיחרוץ את גורלה כשחקנית, ולכן היתה בו בעמדת הנוקטת, היא מסבירה, "אבל לקח לי שנים להפנים שזה לא מדויק, כי באודישן בסופו של דבר כולם נמצאים באותה עמדה. גם הבמאים עם חוסר הביטחון שלהם לגבי מה שכתבו, וגם המלהקת שרוצה להביא את המוצר הכי טוב לכמאי. כשמינינים את זה, זה קצת משחרר מהעמדה הנוקטת הזאת של השחקנים באודישן."

אחת השחקניות שהתראיינו לכתבה בעילום שם, מציעה להתחיל את הטיפול בבעיה בשלב מוקדם הרבה יותר בהרכבה בתי ספר למשחק, היא מזכירה, מנסים לערער את הגבולות של השחקנים. "בבית ספר יוקרתי למשחק בפריז שבו למדתי קראו לזה שמנסים 'לשבור אותך כמו אגוז. אבל לשחק בגבולות של אנשים צעירים בלי ללמד אותם איך לשמור על עצמם — כנראה שככה בדיוק הם ייצאו ויעשו לעצמם נזק. אם ככה אתם מחנכים את השחקנים, זו הסיבה שככה המקצוע הזה נראה. אז אולי במקום למהר ולשבור את הגבולות, צריך להתנהל עם הדבר הזה יותר בוהירות."

התעמלות בוקר

1. מהו "הר הזקן", בערבית?
2. מה התרחש שם, לפי ספר חנוך?

תשובות בעמ' 10

"הם התחילו לצלם אותי, אמרו לי לעשות כל מיני פוזות, ובשלב מסוים ביקשו שאוריד את החוטיני. בשלב הזה כבר לא הסכמתי, והם אמרו, 'אז זו בעיה'. יצאתי והרגשתי מחוללת, וגם מטומטמת"

להגנה על שחקניות באודישנים, ישראל חייבת להתקדם. "אודישן הוא רגע שנשאר פרוץ מבחינה חוקית, כי איש לא טורח להחתים את השחקנית, ליידיע אותה מראש מה הולך לקרות, ויכולים לבקש ממנה להתפשט. אנחנו בפיגור גדול אחרי מדינות אחרות, שבהן קיימים פרוטוקולים מפורטים לגבי מה מותר ומה אסור באודישן", היא מבהירה. "שחקניות חייבות לדעת את זכויותיהן והן צריכות לדעת בדיוק מה הולך לקרות שם, מה מצופה מהן. בעולם היום אסור שיהיה עירום מלא באודישנים, וזו בכלל לא אופציה. ואם יש עירום חלקי, יש פריטים מיוחדים שנועדו לכסות איברים, והשחקנים צריכים לתתם שהם מסכימים לכך. בעולם יש היום חוקים ברורים למה מותר באודישן ואיך עושים את זה."

לשבור אותך כמו אגוז

הטעות הגדולה ביותר של שחקנים שניגשים לאודישן, אם שואלים את המלהקת אסתר קליינג, היא ההחלטה שלהם שהם חייבים, פשוט חייבים, לקבל את התפקיד הזה. "כשניגשים ככה לאודישן יש מראש עומס נפשי לא סביר, שרק מעטים יכולים לעמוד בו, ובתוך לחץ כזה, כשמנסים לרצות את הצד השני, זה מייצר מצבים בעייתיים", היא אומרת. "תפקידנו כמלהקים לעזור לשחקנים להתמקד בסצינה שהוזמנו לעבוד עליה ולייצר עבורם מרחב עבודה בטוח, כי במצב לחץ היכולת שלך לשמור על גבולות היא נמוכה. גם

"האודישן היה לתפקיד של ילדה. הוא מסתכל עלי, סוקר אותי במבטו מכף רגל עד ראש, ואומר לחבר שלו, 'אסור להגיד היום כוסית, זה לא פיסי, נכון?' ואז הוא אומר לי, 'אז את מאוד יפה'. הייתי בהלם"

אבל כן יצאתי ואמרתי לעצמי בשביל מה הייתי צריכה לדבר על עצמי, לפתוח פצעים, הרגשתי הטרדה נפשית יותר מאשר פיזית מינית. אבל גם זה ניצול, 'בואי ספרי לי על חוויה של אונס או הטרדה או אונדן, ואם את לא מקבלת את התפקיד או ככלל זה מרגיש שדרכו עליי ומצצו לי את הדם. הרי זה לא פסיכולוג שאמור לטפל בפצע'."

או איפה עובר הגבול? "כמקרה שלי אני מרגישה שזה עניין של ניסיון, ללמוד לסמוך על עצמי, להקשיב לבטן של עצמי, ואם אני מרגישה שמשוהו לא נכון לי, או לדעת לשים גבול. אבל זה עניין של הרבה זמן, להכיר את עצמך ככה, בכל מקצוע ובמיוחד כאישה", היא מודה. "בגלל זה אני חנו בשח"ם, כל קבוצה שיוצאת לצילומים יש קבוצת ווטסאפ עם האמנה למניעת הטרדה מינית, ואני נמצאת בקבוצה עם עוד נציגים משח"ם, ואנחנו אומרים לשחקנים כל דבר שאתם מרגישים שלא טוב לכם — תפנו אלינו, יש לכם גב. אבל צריך כל הזמן לרע"ן את זה, לבקש מחדש שיקראו את האמנה, לבקש מהסוכנות שיפקחו עין, באתר שלנו יש רשימה של סוכנים מורשים. ככל שנוצליח ליצור יותר קריטריונים לכל מקצועות המעטפת זה ייתן לשחקנים יותר ביטחון."

ערגה יערי, שהיא מתאמת אינטימיות (מקצוע שצמח בשנים האחרונות ומעניק סיוע בצילום סצינות אינטימיות הכוללות מין או עירום), מבהירה שככל הנוגע